

Î N C H E I E R E

29 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul

Judecătorii

Valeriu Doagă

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Tostogan Andrei,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vieru Ala împotriva lui Tostogan Andrei, intervenient accesoriu Tostogan Victor cu privire la încasarea sumei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de Vieru Ala, reprezentată de avocatul Modval Ion, casată hotărârea Judecătoriei Criuleni din 02 noiembrie 2015 și emis o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă,

c o n s t a ț ă :

La data de 21 mai 2015, Vieru Ala a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Tostogan Andrei cu privire la încasarea sumei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că la 01 august 2014 în calitate de locatar și Tostogan Andrei, în calitate de locator au încheiat contractul de locațiune în baza căruia pârâtul și-a asumat obligația de a-i transmite în folosința temporară apartamentul nr. 28 A cu 2 odăi, situat în mun. Chișinău, str. Studenților 2, pentru care dânsa urma să achite costul chiriei conform pct. 3.1 al Contractului.

Pe durata contractului pârâtul a fost reprezentat de tatăl său, Tostogan Victor, care și a semnat contractul de locațiune.

Suține că în baza contractului menționat și în urma unui acord cu pârâtul la data de 29 iulie 2014 a transmis lui Tostogan Victor suma de 700 euro, iar la 13 august 2014 suma de 850 de euro, în total suma de 1 550 euro, fapt contrasemnat de Tostogan Victor pe versoul contractului de locațiune.

Din suma de 1 550 euro, suma de 400 euro a fost achitată cu titlu de gaj unic, care urma să fie restituit la finalizarea duratei contractului, iar suma de 1 150 euro a fost achitată în avans pentru costul locațiunii.

Mai indică că, în apartamentul transmis în baza contractului de locațiune s-a instalat la data de 15 august 2015, astfel, din suma de 1 150 euro achitată în avans, urma să fie percepute următoarele plăți pentru chirie: 15 august-15 septembrie 2014 -

200 euro, 15 septembrie -15 octombrie 2014 - 200 euro, 15 octombrie-15 noiembrie 2014 -180 euro, 15 noiembrie -15 decembrie 2014 - 180 euro iar în total suma de 760 euro.

Sușține că, din cauza diminuării esențiale a surselor de venit, inclusiv și din deprecierea semnificativa a leului MD fata de moneda unica europeană, a decis să rezilieze contractul.

La data de 19 noiembrie 2014, l-a anunțat pe Tostogan Victor despre intenția de a rezilia contractul începând cu data de 15 decembrie 2014, iar la 03 decembrie 2014, Tostogan Victor a plasat pe siteul www.999.md anunțul despre darea în chirie a apartamentul dat la prețul de 250 euro.

Ulterior, la 06 decembrie 2014 a eliberat apartamentul luat în chirie, urmând ca pârâtul să-i întoarcă avansul în sumă de 390 și gajul unic în mărime de 400 euro achitat la 29 iulie 2014, sume care însă nu i-au fost restituite.

Astfel, s-a adresat cu o petiție Comisariatului de poliție sect. Râșcani, iar la 16 decembrie 2014, Tostogan Victor i-a înmănat în scris o cerere de reziliere a contractului și restituire a sumei de 790 euro, după care la data de 26 decembrie 2014, a fost întocmit Actul de primire-predare a apartamentului și a bunurilor din apartament la care Tostogan Victor nu a avut careva obiecții și tot atunci pârâtul i-a restituit suma de 400 euro achitată drept gaj unic, pe când suma de 390 euro a refuzat să o restituie invocând că a fost frustrat de faptul că dânsa s-a adresat organelor de poliție.

Indică că în vederea soluționării cauzei în mod amiabil a expediat în adresa pârâtului la data de 03 februarie 2015 și ulterior la 24 februarie 2015 reclamații de restituire a sumei de 390 euro, însă care au rămas nesoluționate.

În drept își întemeiază cerințele în baza art. art. 512, 572 Cod civil.

Solicită, încasarea din contul lui Tostogan Andrei în beneficiul dânssei a sume de 390 euro și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea protocolară din 14 iulie 2015, a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu de partea pârâtului, Tostogan Victor (f.d. 40).

Ulterior, la 02 noiembrie 2015 Vieru Ala, reprezentată de avocatul Modval Ion a depus o cerere de majorare a cuantumului acțiunii în care a invocat că întrucât pârâtul nu a achitat la timp suma de 390 euro ce urma să o achite până la 26 decembrie 2014, când fost întocmit Actul de predare-primire a apartamentului transmis în locațiune, urmează să achite și o dobândă de întârziere pentru perioada 26 decembrie 2014 – 14 iulie 2015 în mărime de 45 22 euro, calculată conform ratelor de dobândă stabilite de BNM.

În drept își întemeiază cerințele în baza art. art. 512-514, 572, 573, 575, 585, 619, 875 Cod civil.

Solicită, încasarea din contul lui Tostogan Andrei în beneficiul dânssei a sumei de 390 euro și a dobânzii de întârziere în mărime de 45,22 euro.

Prin hotărârea Judecătoriei Criuleni din 02 noiembrie 2015 acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 02 noiembrie 2016, a fost admis apelul declarat de Vieru Ala, casată hotărârea primei instanțe și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost admisă, fiind încasat din contul lui Tostogan Andrei în beneficiul Ale Vieru datoria în sumă de 390 euro, dobânda de întârziere în mărime de 45, 22

euro, convertiți în lei moldovenești conform cursului oficial al BNM la data executării hotărârii și cheltuielile de judecată în sumă de 4 439,75 lei.

Pentru a decide astfel, instanța de apel cu referire la circumstanțele cauzei a reținut prevederile art. art. 514, 572, 242 alin. (1) 1030 alin. (1), 1034 și 1032 Cod civil care reglementează aspecte ce țin de temeiurile nașterii obligațiilor, condițiile generale de executare a obligațiilor, reprezentare, contractul de mandate, împuternicirile mandatarului și mandatul special și mandatul general și stabilind că Tostogan Victor a fost mandatat de către Tostogan Andrei cu dreptul de a acționa din numele său la încheierea actului juridic și la primirea mijloacelor bănești a conchis că întrucât Tostogan Victor a executat doar contractul de mandat, poartă răspundere pentru felul cum și-a executat mandatul doar față de persoana care l-a mandatat, iar în acțiune corect a fost indicat subiectul raportului juridic - Tostogan Andrei de la care Vieru Ala este în drept să pretindă restituirea sumei de 390 euro.

În context, instanța de apel a remarcat art. 619 alin. (2) Cod civil, care prevede dobânda de întârziere și a menționat că odată ce suma de 390 euro urma a fi restituită până la data de 26 decembrie 2014, Vieru Ala întemeiat solicită și încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 45,22 euro, acumulată din data de 26 decembrie 2014, până la depunerea cererii de încasare a dobânzii -14 iulie 2015, calculată conform prevederilor legale (f.d. 52-55).

Totodată, stabilind că la depunerea cererii de chemare în judecată Vieru Ala a achitat taxa de stat în mărime de 263 lei, conform ordinului de plată din 20 mai 2015 (f. d.3) și ordinul de plată din 14 iulie 2015 (f.d.50), pentru citarea publică apelanta a achitat suma de 216 lei (f.d.48), pentru cheltuieli de transport a cheltuit suma de 960,75 lei (f.d. 48), iar pentru asistența juridică acordată de avocatul Modval Ion, Vieru Ala a achitat suma de 3 000 lei, cheltuieli ce au fost reale și rezonabile, instanța de apel a reținut prevederile art. art. 94 alin. (1), 96 alin. (1) CPC, și a considerat necesar de a admite și pretențiile cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată în sumă totală de 4 439,75 lei.

La data de 02 ianuarie 2017, Tostogan Andrei a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea justă a litigiului și a aplicat și interpretat eronat normele de drept material aplicabile raportului juridic în speță, inclusiv prevederile contractului de locațiune din 01 august 2014.

Mai mult decât atât, instanțele au examinat cauza în absența dânsului fără ai comunica locul, data și ora ședinței de judecată prin ce au admis încălcarea normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 02 ianuarie 2017 împotriva deciziei instanței de apel din 02 noiembrie 2016, în termen.

La 20 februarie 2017, în adresa intimă Vieru Ala a fost expediată copia recursului declarat de către Tostogan Andrei cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

La data de 16 martie 2017, Vieru Ala a depus referință asupra recursului declarat de Tostogan Andrei, invocând netemeinica acestuia și legalitatea deciziei instanței de apel.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Tostogan Andrei este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Tostogan Andrei nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Sub acest aspect, instanța de recurs apreciază critic argumentele recurentului cu referire la faptul că pricina a fost judecată în absența lui fără a i se comunica locul, data și ora ședinței de judecată.

Deoarece, din materialele cauzei rezultă că instanțele judecătorești au întreprins măsuri necesare pentru înștiințarea legală a lui Tostogan Andrei despre examinarea cauzei, însă citațiile expediate la domiciliul cunoscut al acestuia care potrivit contractului de locațiune din 01 august 2014 și informației eliberate de Primăria comunei Pașcani, raionul Criuleni este satul Porumbeni, raionul Criuleni (f. d. 6-8, 43), au fost restituite instanței fără înmânare, din motiv că destinatarul este plecat (f. d. 71, 84, 89, 95), iar ca urmare a fost dispusă citarea publică a acestuia în conformitate cu art. 108 CPC (f. d. 96), ceea ce constituie prin sine citare legală.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO,

recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Tostogan Andrei asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Tostogan Andrei ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Tostogan Andrei se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva